

Muusikaõpetus 9. klass

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse

Aine eesmärgid:

- ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel
- relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine, lauldes noodist lihtsamaid meloodiaid
- pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides
- isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale
- muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine
- esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine
- teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud

Muusikaõpetuse ainekava 9. klass

1. Ajaline maht
1 tund nädalas, kokku 35 tundi
2. Eeldatav õpilaskontingent on 8. klassi õppekava läbinud õpilane
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Muusikaline kirjaoskus

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• Helivältused, pausid ja rütmid.• Taktimõõdud: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8. Taktimõõdu ülemine ja alumine arv	<ul style="list-style-type: none">• mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning oskab neid kasutada rütmiülesannete lahendamisel• mõistab taktimõõdude 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 tähendust ning arvestab neid musitseerides• oskab määrata kuuldu muusikapala taktimõõtu• teab helilaadi mõistet ning oskab määrata muusikapala helilaadi

<ul style="list-style-type: none"> • Klaviatuur, nootide tähtnimetused • Madaldus- ja kõrgendusmärgid • Viuli- ja bassivõti • Helilaad ja helistik • Intervall • Akord, põhikolmkõlad – toonika, subdominant ja dominant • Rütmi- ja meloodiaharjutused • Laulude õppimine noodi järgi JO-LE-MI süsteemis • Tempo- ja dünaamikamärgid • Vorm muusikas – kahe- ja kolmeosaline lihtvorm, rondo ja variatsioon • Muusikapala lõpetuse mõisted – <i>voldid, Da Capo al Fine, Dal Segno al Fine</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • teab helistiku mõistet, mõistab helistike C–a, G–e, F–d tähendust ning lähtub nendest musitseerides • oskab määrata laulu helistikku õpitud helistike piires • kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed) • teab nootide asukohti noodijoonestikul, oskab kasutada kõrgendus-, madaldus- ja keelumärki (diees, bemoll, bekarr) ning teab nootide asukohti ka klaviatuuril • teab viuli- ja bassivõtme tähendust ning rakendab neid musitseerides repertuaarist tulenevalt • teab intervalli mõistet, oskab määrata antud intervalli nimetuse • teab akordi ja põhikolmkõlade (T, S, D) mõistet, oskab laulda duur- ja moll kolmkõla ning neid laulda ja kirjutada õpitud helistikes • mõistab tempo- ja dünaamikamärkide tähendust ning oskab neid kasutada noodist laulmisel • kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose vormilist ülesehitust (AB, ABA, ABC, rondo, variatsioon) • tunneb muusikateose lõpetuse mõisteid ja noodis olevaid tähiseid ning oskab nende järgi laulda
--	---

Muusikaajalugu ja muusika kuulamine

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Muusika esitamise koosseisud – ansambel, orkester • Hääli – hääleliigid • Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika muusika • Muusikateater – ooper, operett, muusikal, ballett • Eesti muusikateatri arengulugu • Jazzmuusika • Filmimuusika • Muusikanäited 	<ul style="list-style-type: none"> • teab ansamblite ja orkestrite liike ning koosseise ning tunneb need ära kuulnud muusikapala põhjal • on tutvunud sümfooniaorkestri ajaloo • teab kreeka keelsete sõnade <i>orchestra</i> ja <i>symphonia</i> tähendust ning mõisteid dirigent, partituur ja partii • tunneb hääleorganeid ja oskab selgitada, kuidas tekib hääli • teab, mis on häälemurre ning kuidas see toimib poistel ja tüdrukutel • teab hääleliike ja tunneb need ära muusikapala põhjal • on tutvunud Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika rahvaste kultuuri ja muusikatraditsioonidega • tunneb lavamuusika žanrite ajalugu, teab termineid ning oskab leida ühiseid ja erinevaid jooni • oskab nimetada maailma tuntumaid oopereid, operette, muusikale ja ballette ning nende heliloojaid • teab „Vanemuise“ ja „Estonia“ arengulugu, oskab nimetada eesti esimest balletti, ooperit ja muusikali ning nende heliloojaid • on tutvunud jazzmuusika stiilidega ning muusikanäidetega • on tutvunud filmimuusika ajaloo ja teab selle tegemise põhilisi komponente • oskab nimetada nii maailma kui Eesti tuntumaid filmimuusika loojaid ning filmidest tuntuks saanud laule

Hääle arendamine ja laululine materjal

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• Seniste oskuste süstemaatiline harjutamine ja kinnistamine ning teadlik rakendamine uutes, õpitavates lauludes• Laule Araabia, Juudi, Austraalia, Hiina, Jaapani, India, Indoneesia rahvaste muusikast• Eesti rahva- ja rahvalikud laulud• Kaanonid	<ul style="list-style-type: none">• laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil• kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes• osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti• laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule• laulab peast kooliastme ühislause, näit. „Eesti hümn“, „Mu isamaa on minu arm“, „Laul Põhjamaast“, „Oma laulu ei leia ma üles“

Pillimäng, muusikaline liikumine ja omalooming

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• Keha, rütmi ja plaatpillide mängimine• Kitarril lihtsamad akordmänguvõtted• Improvisatsiooni loomine keha, rütmi ja plaatpillidel• Rütmilised, meloodilised kaasmängud• Muusika karakteri ja meeleolu väljendamine läbi liikumise	<ul style="list-style-type: none">• kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des• rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus• kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi• tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid• väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid• loob improvisatsioone ja kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel• kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid)• väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu

Õppekäigud

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none">• Kontserdi ja/või muusikateatri külastus	<ul style="list-style-type: none">• arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil• kasutab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile [LINK](#)

Hinnatakse:

- õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.
- kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist ja muusikalugu, aga ka õpilase aktiivsust ning tunnist osavõttu.
- õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel, lauluvõistlusel ning kooli esindamist konkurssidel või olümpiaadidel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

5. Kasutatav õppevara

Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpik 9. klass“ Tallinn: Avita 2009

Aive Skuin, Karolina Sepp „Muusikaõpetuse töövihik 9. klass“ Tallinn: Avita 2009

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit [LINK](#)

Põhikooli lõpetaja:

- osaleb meelega muusikalistes tegevustes ning kohalikus kultuurielus; aktsepteerib muusika erinevaid avaldusvorme
- laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäras
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes
- mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust
- oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides
- suhtub kohusetundlikult endale võetud ülesannetesse
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule
- kasutab noodist lauldes relatiivseid helikõrgusi (astmeid)
- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult
- leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused
- väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes
- tunneb autoriõigusi ning nendega kaasnevat õigusi ja kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis)
- huvitub muusikaalasest tegevusest ja väärtustab seda ning osaleb kohalikus kultuurielus
- valdab ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja võimalustest muusikat õppida
- kasutab infotehnoloogia vahendeid muusikalistes tegevustes